

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 386/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **NUBIUM, s. r. o.**, Trenčianska 705/55, Bratislava, IČO 47 545 674, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Mišúrom, PhD., Záhradnícka 27, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11 S 78/2020 z 20. júla 2021 a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Svk 24/2021 z 23. februára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1, 2 a 4, čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 S 78/2020 z 20. júla 2021 a rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) č. k. 3 Svk 24/2021 z 23. februára 2022. Navrhuje napadnuté rozsudky krajského súdu a najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že mesto Nitra ako príslušný stavebný úrad (ďalej aj „prvostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. 21015/2015-036-Re zo 7. októbra 2019 zamietlo podľa § 62 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) žiadosť sťažovateľky o zmenu doby trvania reklamnej stavby: *«2 ks jednostranných reklamných*

stavieb typu „Billboard“ o rozmeroch plochy 510 x 240 cm, umiestnených v ploche zelene, popri ulici [REDAKOVANÉ], na pozemku parcelné číslo [REDAKOVANÉ] reg. [REDAKOVANÉ], katastrálne územie [REDAKOVANÉ]» z dôvodu, že jej umiestnenie je v rozpore s platným Územným plánom mesta Nitra v znení jeho dodatkov (ďalej len „územný plán“), keďže je umiestnená vo vzdialenosti menej ako 200 m od hranice cestného telesa pozemku stanoveného záväznou časťou územného plánu.

3. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „druhostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2020/009789-002 zo 4. marca 2020 potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy a odvolanie sťažovateľky zamietol.

4. Sťažovateľka nespokojná s výsledkom správneho konania podala správnu žalobu o preskúmanie rozhodnutia druhostupňového správneho orgánu, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že žalobu sťažovateľky zamietol ako nedôvodnú. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd uviedol, že prvostupňový orgán verejnej správy i druhostupňový orgán verejnej správy postupovali v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku a stavebného zákona, keď konanie o zmenu doby trvania reklamnej stavby posudzovali v súlade s § 67 ods. 4 stavebného zákona, pričom na predmetné stavebné konanie správne aplikovali i § 58 až § 66 stavebného zákona. Prvostupňový orgán verejnej správy postupoval v súlade so zákonom, keď podanú žiadosť posudzoval nielen vo vzťahu k tomu, či bola podaná oprávneným subjektom, či bola podaná včas, či k nej boli predložené všetky relevantné listiny preukazujúce právny vzťah reklamnej stavby k pozemku, na ktorom je umiestnená, či bol uhradený správny poplatok, ale posudzoval ju i aplikujúc § 62 ods. 4 stavebného zákona z toho pohľadu, či umiestnenie reklamnej stavby je v súlade s verejným záujmom chráneným stavebným zákonom, resp. osobitnými predpismi. V tejto súvislosti krajský súd všeobecne konštatoval, že ak je stavba v rozpore s územným plánom, ide o stavbu v rozpore s verejným záujmom chráneným stavebným zákonom. Územný plán mesta je garanciou ochrany verejného záujmu v danom mieste a čase, pred ktorým subjektívne vlastnícke právo sťažovateľky nemožno uprednostniť.

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol ako nedôvodnú. V odôvodnení napadnutého rozsudku najvyšší súd konštatoval, že predmetom kasačného konania bol skutkový a právny stav týkajúci sa zamietnutia žiadosti sťažovateľky o zmenu doby trvania reklamnej stavby. Keďže obdobná vec rovnakých účastníkov konania (a s totožnými sťažnosťnými bodmi) bola predmetom konania a rozhodovania kasačného súdu č. k. 3 Svk 9/2021 zo 16. decembra 2021, s ktorým sa kasačný súd stotožnil, v súlade s § 464 ods. 1 SSP prebral relevantnú časť jeho odôvodnenia v doslovnom znení. Napadnutý rozsudok krajského súdu považoval najvyšší správny súd za dostatočne odôvodnený, vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci, pričom nezistil ani neodôvodnený odklon krajského súdu od ustálenej rozhodovacej činnosti kasačného súdu. Podľa názoru najvyššieho správneho súdu územnoplánovacia dokumentácia sprítomňuje požiadavku ochrany verejného záujmu v zmysle § 62 ods. 4 stavebného zákona a navrhovaná zmena doby trvania reklamnej stavby musí byť v súlade s verejnými záujmami reprezentovanými predovšetkým záväznými regulatívmi platnej územnoplánovacej dokumentácie. K rovnakým záverom dospel najvyšší súd v rozhodnutiach (vydaných v obdobných veciach rovnakých účastníkov konania) č. k. 5 Sžk 24/2020 z 25. januára 2021, č. k. 5 Sžk 10/2020 z 25. januára 2021, č. k. 8 Sžk 45/2020 z 8. decembra 2020 a č. k. 6 Sžk 1/2020 zo 16. júna 2021. Okrem toho obdobná vec rovnakých účastníkov konania bola predmetom ústavného prieskumu,

pričom ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 194/2021 z 5. mája 2021 ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] tvrdí, že interpretácia a právny názor krajského súdu a najvyššieho správneho súdu, ktoré v otázkach garancií základného práva vlastníť majetok a základného práva podnikat' nezaujali a/alebo zaujali stanovisko v príkrom rozpore s ich obsahom, sú natoľko arbitrárne a nelogické, že sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, pričom majú za následok porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces. Sťažovateľka konkrétne namieta, že interpretácia § 11 ods. 5, resp. § 13 ods. 3 písm. b) stavebného zákona krajským súdom a najvyšším súdom pri aplikácii Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitra č. 03/2003 v znení jeho dodatku č. 5 je v príkrom rozpore so systematikou, ktorá je zrejmá z § 39a ods. 3 písm. e), § 126 a § 140a stavebného zákona, ako aj s garanciami už označených práv. Podľa názoru sťažovateľky je zrejmé, že s ohľadom na arbitrárne, ničím nepodložené stanovenie územia s obmedzeným výkonom vlastníckych práv a obmedzením podnikania, kde sa nesmie umiestňovať reklamná stavba typu billboard (s konkrétnym rozmerom), postupovalo mesto Nitra nezákonne a neústavne, čo sa prejavilo pri vydávaní individuálnych správnych aktov pri rozhodovaní o individuálnych právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, ako je tomu z dôvodov prezentovaných sťažovateľkou v danom prípade.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 ods. 1, 2 a 4, čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 11 S 78/2020 z 20. júla 2021 (bod 4) a rozsudkom najvyššieho správneho súdu č. k. 3 Svk 24/2021 z 23. februára 2022 (bod 5), ktoré sťažovateľka považuje za nezákonné a arbitrárne, a to najmä pokiaľ ide výklad § 11 ods. 5, resp. § 13 ods. 3 písm. b) stavebného zákona krajským súdom a najvyšším správnym súdom vo vzťahu k zákazu umiestňovania reklamných stavieb vo vzdialenosti menej ako 200 m od hranice cestného telesa pozemku stanoveného záväznou časťou územného plánu (bod 6).

8. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o skutkovo a právne obdobných veciach sťažovateľky už rozhodol uzneseniami č. k. I. ÚS 194/2021 z 5. mája 2021, I. ÚS 193/2022 z 31. marca 2022, II. ÚS 581/2021 z 2. decembra 2021, č. k. III. ÚS 277/2022 z 12. mája 2022, č. k. IV. ÚS 480/2021 z 5. októbra 2021 (a inými), ktorými jej ústavné sťažnosti odmietol. Keďže sťažovateľke je judikatúra ústavného súdu týkajúca sa jeho právomocí pri ústavnom prieskume rozhodnutí vydaných v správnom súdnictve známa, nepovažoval za potrebné túto judikatúru v danom prípade opakovane citovať.

9. Ak ústavný súd návrh na začatie konania podľa § 42 ods. 2 písm. f) odmietne podľa odseku 2 a ten istý navrhovateľ podá ústavnému súdu ďalší návrh na začatie konania v inej veci v podstatnej časti zhodný s predchádzajúcim návrhom, ktorý možno odmietnuť z rovnakého dôvodu, rozhodnutie o jeho odmietnutí môže obsahovať zjednodušené odôvodnenie, v ktorom ústavný súd iba poukáže na skoršie rozhodnutie o predchádzajúcom návrhu na začatie konania (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 ods. 1, 2 a 4, čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu

10. V rámci predbežného prerokovania návrhu na začatie konania ústavný súd dospel k záveru, že na preskúmanie napadnutého rozsudku krajského súdu bol príslušný najvyšší správny súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 ods. 1, 2 a 4, čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu

11. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka ani v tomto prípade neobhájila svoje tvrdenie o porušení práva na spravodlivý súdny proces vrátane práva na prístup k súdu ani ďalších práv hmotného charakteru.

12. Ústavný súd preskúmaním napadnutého rozsudku zistil, že najvyšší správny súd pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti rozsudku správneho súdu postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (stavebného poriadku a Správneho súdneho poriadku), ktorými by poprel ich účel a význam. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nemožno označiť za arbitrárny v tom smere, že by jeho záver, že územnoplánovacia dokumentácia sprítomňuje požiadavku ochrany verejného záujmu v zmysle § 62 ods. 4 stavebného zákona a navrhovaná zmena doby trvania reklamnej stavby musí byť v súlade s verejnými záujmami reprezentovanými predovšetkým záväznými regulatívami platnej územnoplánovacej dokumentácie, bol zjavne nelogický s ohľadom na zistený skutkový stav, ústavne neudržateľný alebo že by napadnutý rozsudok nereflektoval ťažiskové skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti sťažovateľky.

13. V danom prípade nič nenasvedčuje ani tomu, že by sťažovateľka v konaní pred druhostupňovým orgánom verejnej správy, resp. krajským súdom nemala možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať také dôkazy, ktoré by sa z hľadiska záverov najvyššieho správneho súdu javili ako právne významné pre zrušenie rozsudku krajského súdu.

14. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. júna 2022

Miloš Maďar
predseda senátu